

[Internacional](#)

El teu mòbil, els seus drets

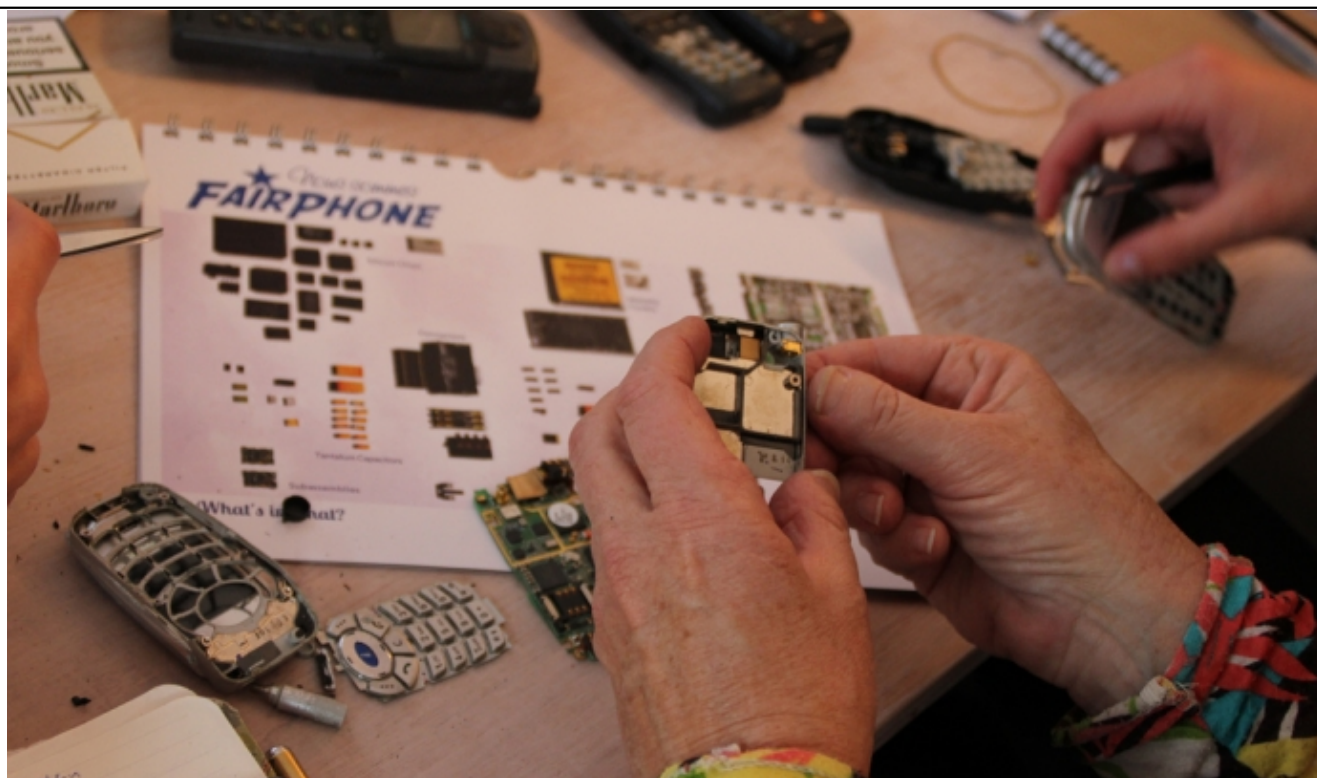

26/02/2014

Autor/a: Eneida Iturbe - Ravalnet

Font:

Font:

Font:

Font:

El teu mòbil, els seus drets

26/02/2014

Autor/a: Eneida Iturbe - Ravalnet

Resum:

Diverses entitats denuncien que darrere la indústria del mòbil s'amaguen greus vulneracions de drets humans i inciten l'organització del Mobile World Congress a reflexionar-ne.

Durant aquesta setmana Barcelona esdevé la capital mundial del mòbil. Novetats, gurus i oportunitats de negoci atrauen milers d'assistents (se n'esperen 75 mil) al [Mobile World Congress 2014](#) i mitjans de comunicació d'arreu del món hi envien corresponents i es fan ressò de les novetats que s'hi presenten. En aquest món interconnectat,

diverses entitats conviden tant l'organització del MWC com els **mitjans de comunicació** a posar el focus en un altre punt del món, a més de 5 mil quilòmetres de Barcelona, la realitat del qual està estretament relacionada amb la **indústria tecnològica**, encara que no ho sembli.

Es tracta de la **República Democràtica del Congo** (RDC), d'on prové part del [coltan](#) que contenen els "smartphones" (mòbils intel·ligents), mineral indispensable per crear aquests dispositius. Una coalició d'entitats denuncia que l'**extracció il·legal** d'aquest mineral contribueix a perpetuar el **conflicte armat** d'aquest país, que des de mitjans dels anys 90 ha causat al voltant de 5 milions de víctimes mortals.

El món occidental està comprant els anomenats minerals del conflicte i per aquest motiu finança una guerra civil que, segons les organitzacions de drets humans, és la més sagnants des de la Segona Guerra Mundial.

L'[Escola de Cultura de Pau](#), la [Lliga dels Drets dels Pobles](#) i [Justícia i Pau](#) juntament amb altres entitats van crear l'any 2009 la [Xarxa d'Entitats per la República Democràtica del Congo](#). Des de llavors, aquesta coalició ha centrat la seva acció en "trencar el silenci" al voltant d'aquest "**conflicte oblidat**".

Un dels objectius d'aquesta coalició ha estat intentar que el Mobile World Congress doni cabuda a un **espai de reflexió i diàleg** sobre la **responsabilitat social d'empreses** en l'explotació de recursos naturals. En diferents edicions del congrés han parlat amb representants de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Fundació Mobile World Capital, però mai s'ha arribat a crear aquest espai.

[Reality Phone](#) from [Germán Reyes Ruiz](#) on [Vimeo](#).

Espoli i comerç il·legal de coltan

El 80% de les reserves mundials del coltan (abreviatura de columbo-tantalita) estan a la República Democràtica del Congo. Aquest país africà arrossega un conflicte armat des de mitjans dels anys 90 que "ha causat al voltant de 5 milions de víctimes mortals, centenars de milers de desplaçats i refugiats, una greu **crisi humanitària** i **violacions continuades dels drets humans** contra el conjunt de la població civil, on almenys 200.000 dones i menors han patit la violència sexual com a arma de guerra".

La Xarxa d'Entitats per la RD del Congo afirma que tant els grups armats com els sectors vinculats a les forces armades congoleeses contribueixen a l'espoli i el comerç il·legal dels recursos naturals del país i que els beneficis no reverteixen en millores a la població. De fet, les persones que treballen en l'extracció dels recursos naturals ho fan "en un règim de **semi-esclavitud**, sense que se'ls respectin els drets laborals i amb **treball infantil**".

Transparència i legislació

Aquests recursos naturals fan un recorregut al llarg del món abans d'arribar amb forma de mòbils, tablettes o ordinadors portàtils a casa nostra. Tal com expliquen des de la Xarxa d'Entitats per la RDC, Ruanda és la porta de sortida principal dels recursos naturals del Congo, tot i que també s'exporten a Burundi, Uganda i la República Centreafricana. Després es processen i es converteixen en micro-xips a països com ara Tailàndia, Malàisia, Ucraïna, Rússia o la Xina i, finalment, van a parar a països com el Japó, Noruega, Espanya o els Estats Units, on les **multinacionals** elaboren el **material d'alta tecnologia** que es ven a Occident.

Des de l'any 2012 la Xarxa d'Entitats per la República Democràtica del Congo té en marxa la campanya de sensibilització i incidència [No amb el meu mòbil!](#), a través de la qual recull suports particulars, d'entitats i d'ajuntaments per demanar més **transparència** en la **cadena de subministrament** dels recursos naturals a les empreses que participen al MWC. Pretén que les multinacionals es comprometin a no utilitzar el coltan explotat il·legalment i que certifiquin que els seus minerals provenen de la compra legal al Brasil o Austràlia.

Arran de la pressió per part d'organitzacions com [Global Witness](#), el Congrés dels Estats Units va aprovar l'any 2010 una llei per garantir que les empreses nord-americanes no utilitzin minerals procedents de la zona en conflicte de la RDC. Així, un altre objectiu de "No amb el meu mòbil!" és que l'Estat espanyol i la Unió Europea facin també aquest pas. De fet, la campanya promou una **legislació internacional** que reguli aquest sector.

On van a parar els residus electrònics?

El 2013 es van generar uns 50 milions de tones de residus electrònics i la xifra augmenta anualment entre un 16% i un 28%. On van a parar? La RD del Congo no és l'únic país que es veu afectat per la indústria del mòbil. D'altres països africans, com ara Ghana o Nigèria, han esdevingut, segons [Enginyeria Sense Fronteres](#), "**països abocadors**". Així ho [ha denunciat](#) aquesta ONG en un espectacle de carrer realitzat avui, 26 de febrer, a la Plaça Pi i Sunyer de Barcelona, en el marc de la seva campanya [El preu de l'abundància: drets humans a les fosques](#).

A Accra, la capital de Ghana, arriben contenidors europeus amb mòbils usats per al mercat de segona mà. Aquest fet, però, té una cara oculta. Raül Cambeiro d'ESF [explica](#) que "comerciar amb residus perillosos està prohibit per alguns tractats internacionals (com ara la Convenció de Basilea), però vendre aparells usats és allargar la vida del producte i tenir cura del consum de recursos. O una excusa miserable quan l'aparell no funciona". En aquests casos, la reutilització és una trampa i ESF aposta per una altra de les tres R: La reducció.

Aquesta ONG denuncia l'[obsolescència programada](#) dels aparells i proposa "aturar màquines i canviar el paradigma de creixement econòmic per un **decreixement desitjable**".

Tecnologia amb consciència

Bones condicions laborals durant la fabricació, absència de materials conflictius, cicle de vida net, tecnologia lliure i oberta i total transparència en tot el procés. Aquests són els valors sota els quals es produeix el telèfon mòbil [Fairphone](#). Ideat per una empresa social holandesa, aquest aparell pretén canviar les normes de joc de la indústria de la telefonia mòbil.

És un telèfon intel·ligent amb les mateixes prestacions que altres, però produït donant prioritat als **valors socials i ambientals**. D'una banda, vol satisfer un sector de **consumidors conscienciats** i, d'altra, servir de model per a la indústria.

Per poder comprar-ne un cal apuntar-se en aquesta [llista de compradors](#). Ara com ara, ja hi ha més de 35 mil persones interessades en aquest mòbil i les primeres persones que el van encarregar ja l'han començat a rebre.

[Fairphone: Buy a phone, start a movement](#) from [Fairphone](#) on [Vimeo](#).

Etiquetes: [decreixement](#), [drets humans i desigualtat](#), [coltan](#), [República democràtica del Congo](#), [obsolescència programada](#), [enginyeria sense fronteres](#), [telèfons mòbils](#), [Mobile World Congress](#), [Fairphone](#), [conflict minerals](#), [desenvolupament sostenible](#), [accessibilitat i tecnologia](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/internacional/noticies/el-teu-mobil-els-seus-drets>